

دیگر را حذف کردیم و فقط هلند و سوئیس ماند.

سوئیس را پذیرش و ویزا گرفتم ولی برای همسر و پسر و ویزا هنوز نیامده بود. ۳-۲ ماه گذشت. به من گفتند تو بیا اینجا وقتی آمدی یک ماه بعد به خانواده‌ات ویزا می‌دهیم. من هم گفتم بچه کوچک دارم، اصلاً نمی‌شود. همان موقع برای اوترخت که بهترین دانشگاه هلند است، اقدام کردم. در عرض ۳ هفته به من و خانواده‌ام ویزا داد. گفتم شاید قسمت این است ولی آن را هم نگه داشتم. دانشگاه اوترخت دانشگاه ۵۰ دنیا بود، سوئیس دانشگاه ۵ دنیا بود.

ولی اوترخت بیوتک دارویی بود و آن بیوتک میکروبی. من دارویی را ترجیح می‌دادم. قرار بود بروم هر دورا ببینم و بعد انتخاب کنم؛ اما وقتی آمدم دانشگاه مجهز اوترخت و استادم را دیدم گفتم نه اینجا خیلی بهتر است. اسم استادم هوپ خلکنز بود. الان هم برگردم عقب باز همین را انتخاب می‌کنم. یک بار هم با یکی از مسئولین وزارت علوم مشورت کردم. گفت من فقط این را می‌دانم که هرکسی می‌رود سوئیس می‌نالد و هر کس می‌رود هلند خوشحال است. کلاً شرایط خوبی برای دانشجویان دارد. ۶ ماه اول خیلی سخت گذشت. من رشته‌ام علوم پایه بود از دارو هیچی نمی‌دانستم. آنجا همه داروساز بودند. ولی

علاقه داشتم و زود یاد گرفتم. هم ارتقا رفته، هم ارتقا دانشگاهی بود. هم تفاوت‌های فرهنگی وجود داشت و سختی‌های خودش را داشت. وقتی بعد از ۶ ماه برگشتم ایران مادرم گفتند

مشورت کردم، گفت خب بورسیه‌ات از ایران باشد بهتر است که وقتی برگشتی کار داشته باشی.

از بین کسانی که بورسیه وزارت علوم را گرفته بودند، تنها کسی که دانشگاه برایش اعلام نیاز کرده بود، من بودم؛ یعنی من خودم دنبالش نبودم. اکثر کسانی که آن موقع بورسیه گرفته بودند، خودشان رفته بودند دنبالش پیگیری کرده بودند. من اصلاً این فاز نبودم. خودشان اعلام نیاز دادند. زمانی که کارهای بورسیه را انجام می‌دادم، فرزندم یک سالش بود. وقتی رفتیم ۳ ساله بود.

از دانشگاه ETH سوئیس پذیرش گرفتم که دانشگاه ۵ دنیا و دانشگاه اول اروپا است. از دانشگاه بارسلونا اسپانیا، از دانشگاه زوریخ سوئیس، دانشگاه برلین آلمان، دانشگاه سیدنی استرالیا، دانشگاه لومن بلژیک، دانشگاه اوترخت و دلف در هلند، دانشگاه برکلی آمریکا و منچستر انگلیس بهم پذیرش داده بودند. می‌توانستم بین این گزینه‌ها انتخاب کنم.

انتخاب کشور مقصد

حالا چرا هلند را انتخاب کردم؟ بعضی دانشگاه‌ها مثل برکلی آمریکا PHD ش ۶ ساله بود. من در ۶ سال می‌توانستم کارهای دیگری انجام دهم و حتی POSTDOC بخوانم. زمان مهم است دیگر. من باید همه چیز را در نظر می‌گرفتم. تنها PHD که سه ساله بود دانشگاه ETH سوئیس بود. برکلی رفت و آمد هم سخت بود. می‌خواستیم حتماً اروپا باشد که بتوانیم برویم و بیاییم. آن سال‌های ۸۸ هم وزارت خارجه با انگلیس مشکل داشت و ترجیحشان نبود. از طرفی قطب علمی اروپا، هلند بود. پدر همسرم وزارت خارجه‌ای بودند و جاهای مختلف زندگی کرده بودند گفتند بهترین جاسوئیس است. گزینه‌های

”

حالا چرا هلند را انتخاب کردم؟ بعضی دانشگاه‌ها مثل برکلی آمریکا PHD ش ۶ ساله بود. من در ۶ سال می‌توانستم کارهای دیگری انجام دهم و حتی POSTDOC بخوانم. زمان مهم است دیگر